

З'їзд Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім.

ДО ВІДЛІВ І ТОВАРИСТВ ТУРФДІМ.

Цим повідомляємо всі відділи, товариства й членство Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім, що Восьмий Всекраєвий З'їзд Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім відбудеться в днях 17, 18 і 19 січня 1927 року в Українському Робітничому Домі в Вінніпегу.

ПРОГРАМА З'їЗДУ:

1. Відкриття з'їзду.
2. Вибір верифікаційної комісії й провірення уповноважених делегатів.
3. Вибір президії з'їзду.
4. Звіт Центрального Виконавчого Комітету ТУРФДім.
5. Звіт Центрального Комітету Жіночої Секції.
6. Звіт Центрального Комітету Секції Молоді.
7. Звіти представників Провінціальних Виконавчих Комітетів.
8. Звіти делегатів і делегаток відділів і товариств ТУРФДім.
9. Вибір комісії: статуткової, контрольної, маєтково-фінансової, пресової, організаційно-просвітної, резолюційної, драматично-музичної і скарг та жалень.
10. Засідання комісії і їх справоздання.
11. Положення Українських Робітничо-Фармерських Домів в Канаді.
12. Справи Жіночої Секції.
13. Справи Секції Молоді.
14. Робітничі й Фармерські Діточі Школи.
15. Організаційна й освітня праця серед українських робітників й фермерів в Канаді.
16. Вищий Освітній Курс.
17. Драматично-співацькі та оркестральні гуртки при відділах ТУРФДім.
18. Справа новобудованої друкарні й школи у Вінніпегу та будови Укр. Роб. Дому в Торонто.
19. Справа засновання бурси в Едмонтоні.
20. Статут ТУРФДім.
21. Вибір Центрального Виконавчого Комітету і Контрольної Комісії ТУРФДім та центральних комітетів: Жіночої Секції і Секції Молоді.
22. Закриття з'їзду.

Цю програму належить переробити на адміністративних зборах всіх відділів і товариств ТУРФДім та на зборах всіх відділів Жіночої Секції, основною її передискусувати і якщо були б деякі нові пропозиції для доповнення програми, та надіслати їх вчасно до Ц.В.К. ТУРФДім.

ЯК ВИБРАТИ ДЕЛЕГАТІВ.

Про всекраєві з'їзди Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім статут каже:

6. Всекраєвий з'їзд Товариства є найвищим законодавчим тілом. Регулярний Всекраєвий з'їзд відбувається кожного року в часі перших двох місяців, в означених Центральним Виконавчим Комітетом днях.

7. Всекраєвий з'їзд складається з делегатів, вибраних відділами ТУРФДім, а також товариствами, злученими з ТУРФДім. 8. Кожен відділ Товариства і кожний відділ Жіночої Секції при ТУРФДім мають право вислати на з'їзд по одному делегатові чи делегатів від кожних 25 або й менше членів або членкинь; відділ, що має більше як 25 членів або членкинь, має право вислати на з'їзд по одному делегатові або по одній делегатці за кожних 25 членів або членкинь, або за частину того числа членів або членкинь.

Отже таке право представництва прислугоє відділам і товариствам ТУРФДім та відділам Жіночої Секції на з'їзді. Тож застосуйтеся, товариші і товаришки, після цих точок статута при виборі делегатів на восьмий з'їзд ТУРФДім. Ширше пояснювати цього правила тут не має потреби, бо воно не нове і після нього відбувалися всі минулі з'їзди ТУРФДім.

ДЕЛЕГАТІВ ВІД БРАТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ ШИРО ВІТАЄМО.

Широ вітаємо на свому з'їзді делегатів від братніх Товариств Укр. Роб.-Фарм. Дім робітничо-фармерських організацій. Братніми організаціями, звичайно, уважаємо ті організації, які хоч не є злучені з ТУРФДім, але симпатизують і стараються співробітничати з ним на організаційно-освітньому полі і т. ин. Зокрема звертаємо увагу на місцеві фармерські осві-

тні товариства, які провадять свою працю самотужки, без ніякого порозуміння навіть з таким самим товариством сусідньої місцевости. Такі товариства часто звертаються до Ц.В.К. ТУРФДім за організатором, за промовцем, за інструктором. Ц.В.К. не все може задовольнити просьбі цих товариств, але ось тепер є нагода пригланутися організаційно-освітній праці ТУРФДім, приславши на його з'їзд своїх делегатів.

Ми закликаємо фермерів Манітоби, Саскчевану і Альберти прислати на восьмий з'їзд ТУРФДім, який відбудеться в днях 17, 18 і 19 січня 1927 р. в салі Укр. Роб. Дому в Вінніпегу, своїх делегатів. Такі делегати мають право дорадчого голосу, можуть забирати слово в дискусіях і обговорюваних ріжних справах, давати пропозиції і т. п. А найголовніше, вони вислухають повних звітів про ведення організаційно-освітньої праці ТУРФДім, розкажуть про положення в своїй місцевості і про роботу своєї організації і на основі цих звітів виробиться спільний план ділення для добра організації і освіти працюючих мас в Канаді на слідуєчий рік.

Прислайте, товариші робітники і фермери братніх делегатів на з'їзд ТУРФДім для взаємної користі. Прислайте з близьких місцевостей і з далеких.

З товариським привітом,

За Центральною Виконавчий Комітет ТУРФДім:

Т. Кульчицький, голова, М. Шатувський, секретар.

РОБІТНИЧЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО

ДО ВІДЛІВ І ЧЛЕНСТВА РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА.

Оцим повідомляємо всі відділи й членство Робітничого Запомогового Товариства, що Головний Заряд вирішив на свому останньому засіданню 6. грудня ц. р., що Третя Конвенція Робітничого Запомогового Товариства відбудеться в п'ятницю, 21. і в суботу, 22. січня 1927 р. в салі Українського Робітничого Дому у Вінніпегу, з слідуєчою програмою:

1. Відкриття Конвенції.
2. Вибір верифікаційної комісії і провірення уповноважених делегатів.
3. Вибір голови і секретарів Конвенції.
4. Вибір комісії: контрольної, статуткової, організаційної, просвітної, пресової і скарг та жалень.
5. Звіт Головного Заряду.
6. Звіт секретаря-скарбника Головного Заряду.
7. Звіт контрольної комісії Головного Заряду.
8. Звіти делегатів про стан відділів на місцях.
9. Засідання комісії.
10. Звіти комісії і ухвали їхніх пропозицій.
11. Справа притоту для старих і немичних членів та дітей-сиріт.
12. Всякі ухвали на добро організації.
13. Вибір Головного Заряду.
14. Закриття Конвенції.

Пригадується всім відділам і членству слідуєчі постанови статута Р.З.Т., що стосують вибору делегатів на Конвенцію:

§ 65. Кожний Відділ Р.З.Т. має право вислати на Конвенцію одного делегата від 25, або й меншого числа членів; кожний Відділ, що числить більше як 25 членів, має право вислати по одному додатковому делегатові за кожних дальших 25 членів, або за більшу часть того числа членів.

§ 66. Делегатом на Конвенцію може бути кожний член Р.З.Т., котрий сповнив всі свої обовязки супроти Р.З.Т. і Відділу і був без перерви що найменше 6 (шість) місяців членом Р.З.Т. § 67. Делегатом на Конвенцію Р.З.Т. не може бути той, котрий не сповнив своїх обовязків супроти Р.З.Т. і Відділу, котрий не вмє ні читати, ні писати, або котрий є урядником у другій запомоговій організації. (Новозасновані відділи мають право і повинні вислати своїх делегатів.)

Всякі пропозиції, сугестії, скарги й жалення до Конвенції просить прислати на письмі на адресу секретаря-скарбника Головного Заряду.

Головний Заряд закликає всі відділи і членство звчасу обговорити всі справи й пропозиції, що виринали під час праці нашої організації в останньому році і які треба вирішити на цій слідуєчій Конвенції та подати на письмі свої вирішення під розвагу Конвенції. В цей спосіб допоможемо успіхові Конвенції і дальшому розвиткові нашої організації.

З товариським привітом,

За Головний Заряд Робітничого Запомогового Товариства:

Г. Кириків, голова, О. Хоміцький, секретар.

СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ НОВОГО БУДИНКУ У.Р.Д.

ДО РОБІТНИКІВ І РОБІТНИЦЬ ВІННІПЕГУ!

Оцим повідомляється всіх робітників і робітниць міста Вінніпегу, що

в неділю, 12. грудня 1926

ТОЧНО В ГОДИНІ 2. ПО ПОЛУДНІ

відбудеться

В СТАРІЙ САЛІ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ

СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ

НОВОГО БУДИНКУ УКР. РОБ. ДОМУ (ДРУКАРНІ І ШКОЛИ)

Так виглядає тепер з рогу вулиць Прічард і Мек'Грегор будинок Українського Робітничого Дому разом з новою будовою школи і друкарні.

НА СВЯТІ ЦІМ ПРОМОВЛЯТИМУТЬ т.т. ШАТУЛЬСЬКИЙ, НАВІЗВЬСЬКИЙ, ЯК ТАКОЖ ПРЕДСТАВНИКИ ВІД АНГЛІЙСЬКОГО ОРГАНІЗОВАНОГО РОБІТНИЦТВА І ФАРМЕРСТВА: КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ КАНАДИ, ЮНАЙТЕД ФАРМЕРС ОФ МАНІТОБА І ТРЕПІДС ЕНД ЛЕПБОР КАВНСИЛ.

ГОЛОВОЮ ЗІБРАННЯ ТОВ В. Н. КОЛІСНИК.

НОВИЙ БУДИНОК ВІДКРИТИЙ ДЛЯ ОГЛЯДИН В НЕДІЛЮ ВІД 10. ГОДИНИ РАНО.

Всіх робітників і робітниць радо вітає

КОМІТЕТ.

ГЕМЛІН ГАРЛЕНД.

"THE SILENT EATERS".

(Взято з твору "Книга про Американських Індіанців", видання Гарпера і Братів в Нью Йорку.)

За спеціальним дозволом автора.

(Переклав М. Волицький)

(Продовження.)

День за днем відносини між агенцією й її подіцією з одного боку, і чіфом та тим, що танцювали — з другого; ставали загрозливими й агент примушений був послати багато телеграм до Вашингтону і в інші місцевости, щоб заспокоїти поселенців. Нарешті він рішив поїхати до Рок потоку й подивитися, що там робиться. Він повинен був зробити це скорше.

Він сказав мені іхати, як перекладачеві, що я зробив дуже неохотно, бо це ставило мене за багато по його боці.

Він планував прибути на місце танцю несподівано. Багато людей танцювало, коли ми підїхали до зовнішніх помешкань. Вістка зараз рознеслася про приїзд агента, але ніхто не заперестав танцю. Люди були надто захоплені танцем, щоб звертати увагу на які-б там не було авторитети. Деякі, що до них він звертався, відповідали словами пририва, ігноруючи його наказ і я, що знав страшну силу президентської армії, тремтів, бо я бачив, як чорніло обличчя агента.

"Що за дурнота — сказав він до мене. — Це мусить заперестати. Пиди й скажи Ситінг Булові, щоб прийшов до мене".

Я пішов туди, де сидів Ситінг Бул і переказав домагання агента.

Я міг бачити, що чіф і мене прилучив до тих ренегатів, що підлизувалися до агента. Він слухав те, що я сказав, з холодним і впертим

обличчям. Я благав його зробити те, що наказував агент. Я розказав йому про той страх, що охопив поселенців і я перестеріг його, що прийдуть жовіри й заборонять танець.

На все це він лише сказав: "Тому, що агент прийшов побачитися зі мною, скажи йому, що я поговорю з ним рано. Зараз я занятий. Я не можу лишити танцю".

Агент обурився, коли я сказав йому це й коли ми іхали до школи, він шептав погрозу: "Я йому відплачуся за це, подлому собаці".

В школі ми застали вчителя Керігена майже самотнього. Ситінг Бул сказав: "Коли ця релігія правдива, тоді вона важіша за твої книжки" — і наказав своїм людям забрати дітей із школи. — "Якщо світ білого чоловіка зближається до кінця, то що за користь вчитися науки білого чоловіка" — аргументував він.

До Керігена агент говорив про чіфа: "Він мусить бути припинений. Його-сила повинна бути зломлена. Я побачуся з ним ранком і дам йому ще раз нагоду піддатися добровільно. Коли-ж він не схоче, я арештую його. Він побачить, що він не може заряджувати цею резервою".

На це Керіген відповів: "Я не думаю, що він хоче робити цей неспокій, але він глибоко зацікавлений цею новою релігією. Я думаю, що він піддається здоровому розумові".

Довкола багато вже говорили про те, що військовий департамент вислав когось, щоб заспокоїти заворушення і це не смакувало агенту. Він був індіанським агентом багато років, певний себе, що він знає як порядкувати своїми людьми й спеціально дуже хотів втримати авторитет чіфа в своїх руках.

І хоч бідний і припинений був Ситінг Бул, проте навіть агент уважав за честь арештувати й посадити його в тюрму. І проте я бачив, що

він не хоче цього зробити, хіба як останній свій крок.

На другий день рано агент, Керіген і я пішли на побачення з Ситінг Булом. Він сидів у свому теплі, покурюючи люльку коло невеличкого вогню. Він був дуже холодний, спокійний, виглядав втомлений і ослаблений. Його волосся, розділене посередній голови, і сумний вигляд обличчя — робили його подібним на стару жінку. Для мене він був лише трагічною фігурою, що хилилася до кінця. Його погляд був опечалений й тяжкий. Він так, як сидів, був типом моєї вимираючої раси і моє серце притнуло до него.

Він привітав нас тихим голосом і стиснув руки. Ми посідали. Кількох людей було присутніх, що привидлялися.

"Скажи чіфові, що я прийшов поговорити про танець" — почав агент.

Я переказав чіфові, а він відповів:

"Говори, мої вуха відкриті".

"Скажи йому, мені відомо, що він танцює цей гупий танець майже кожного дня, втомлюючи своїх людей так, що вони не дбають за свою худобу й всілякі зі школи своїх дітей. Скажи йому, що всі люди занепокоєні. Тому Вашингтон наказує, що танець мусить заперестати" — говорив агент.

Я переказав це чіфові. Його обличчя не перемінлося, але в очах блиснув вогник.

"Чи білі люди бояться цієї нової релігії? Чому вони хочуть її заборонити?" — відповів він з призирством запитання.

"Скажи йому, що я не боюся танцю, — я уважаю його гупотою, — але я не хочу, щоб він витрачав надаремно енергію своїх людей. Він мусить заперестати танець".

На це чіф відповів: "Я є розсудливий чоловік і миродайник. Я не шукаю зачіпки, але мої люди мають вдово-

лення в цьому танці. Вони втратили багато своїх найдорожчих і в цьому танці вони бачуться з ними знову. Чи цьому правда, чи ні, я ще не знаю, але мої люди вірять в него і я не бачу в цьому ніякого зла.

Він сплинувся на хвилину.

"Я зроблю тобі пропозицію — сказав він рішуче. — Ця нова релігія прийшла до мене з резерви Брула. Вони дістали її з-заходу. Мато і Кіос кажуть, що вони бачили Месію. Ото-ж ми обидва, ти і я, зберіємось й ходім та перевірмо ціду ту історію про Месію. Коли ми дійдемо до останнього племені на землі, звідки ця історія про Месію почалася, й там нам не покажуть Месію й не дадуть вдоволяючого доказу, — тоді ми вернемося і я скажу своїм людям, що вони були надто довірливі. Ця вістка покінчить з танцем на все. Заборонити-ж моїм людям танець наказом нічого не допоможе; це запевнить їх в чудодійній силі танцю".

Чіф був дуже серйозний у своїй пропозиції. Він знав, що він не міг самим наказом спинити танець; але якщо він виправиться в цю подорож з агентом та переведе, поспішні дослідди, тоді повернувши назад він зможе говорити авторитетно. Він зробив свою пропозицію як розсудливий чоловік до розсудливого і, коли-б агент погодився з'їхати хоч на половину, або позволив йому послати мого батька, або Сло-гена, то можна було-б уникнути остаточної трагедії. Але агент був надто сердитий, щоб переговорювати. Його відповідь була образлива:

"Скажи йому, що я відмовляюся про це говорити. Ця пропозиція така-ж божевільна, як і танець. Це буде лише даремною витратою часу".

Я просив його, щоб він прийняв цю пропозицію, бо в найближчі місяці захоплення заврє, але він не хотів слухати.

(Далі буде.)

ЧИ ВИ ВЖЕ ЧИТАЛИ

Найновішу книжку відомого робітничого письменника М. ПРЧАНА

КАРПАТСЬКА НІЧ

що недавно вийшла в друку? Якщо немає її ви самі, або ваші знайомі, то поспрайтесь купити, а буде мати користь книжку в хаті. Не трагити вона вартості навіть тоді, як ви перечитаете її. Це доша повість з воєнних часів в Галичині і з життя робітництва в Америці. Коли читаете, то не можете так доволу відірватися від книжки, доки не перечитаете до кінця.

Письменник М. Прчана сам пережив війну і вірно описує всі ті страшні події в старому краю. Читачи "Карпатську ніч" ви рівночасно багато вчитесь і то в найбільш приступливій спосіб, бо ціла книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, окладина з артистичним малюнком в двох кольорах. Купити, а ніколи не пожалуйте! Розповсюджуйте скрізь цю книжку.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

Українian Labor News Cor. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!